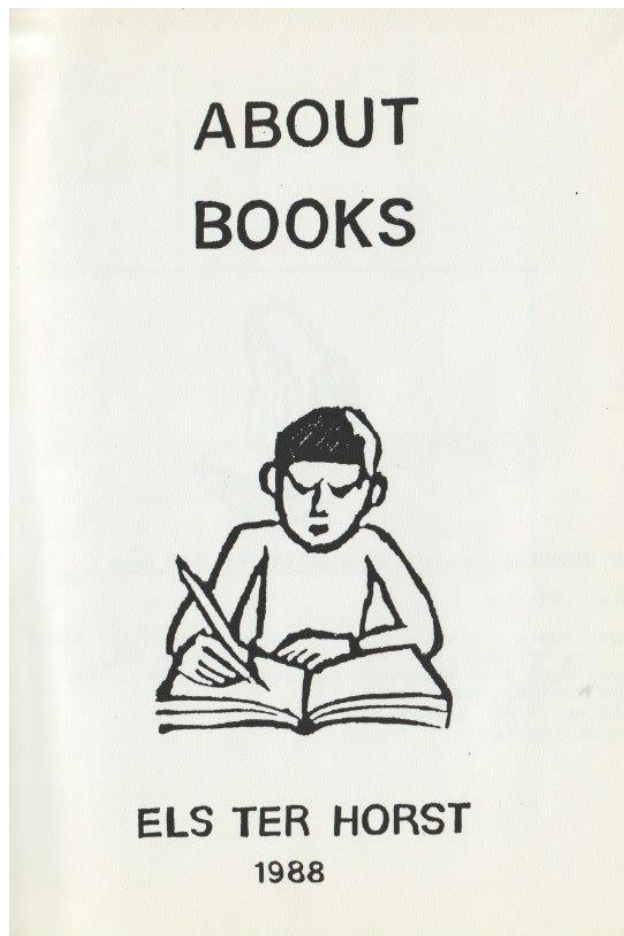

Lezen in één oogopslag

Het kunstenaarsboek: in vitrine of klas?

Toen ik, leraar Nederlands, het onderdeel literatuur in de tweede fase introduceerde, bracht ik mondjesmaat het boek zelf ter sprake: stofomslag, flaptekst, rug, ging vervolgens over op de “literaire theorie” en vroeg tenslotte aandacht voor teksten uit de Middeleeuwen. Nu ik *About Books* grondig heb gezien, denk ik: de sectie Nederlands zou dit boek in de boekenlijst moeten laten opnemen. Behalve een kunstenaarsboek – ik bezit exemplaar 6 van 40 – is het een visuele inleiding tot de wetenschap van het boek en een inleiding in de literatuurwetenschap.

About books is bij uitstek geschikt voor een plezierige uitwisseling van gedachten en invallen in het leslokaal: “Wie is de persoon die op het omslag is afgebeeld?”

“Een leerling die huiswerk maakt, meester”

“Een leerling die iets onderstreept in een boek van de bibliotheek. Oh...”

“Els ter Horst, ja, want die naam staat eronder,”

“Nee, het is een schrijver, denk ik., hij of zij concentreert zich. Waaraan ik dat zie? Aan die wenkbrauwen en die denkrimpel.”

“Is dit overigens zomaar een tekening, jongens en meisjes?” zou ik dan vragen.

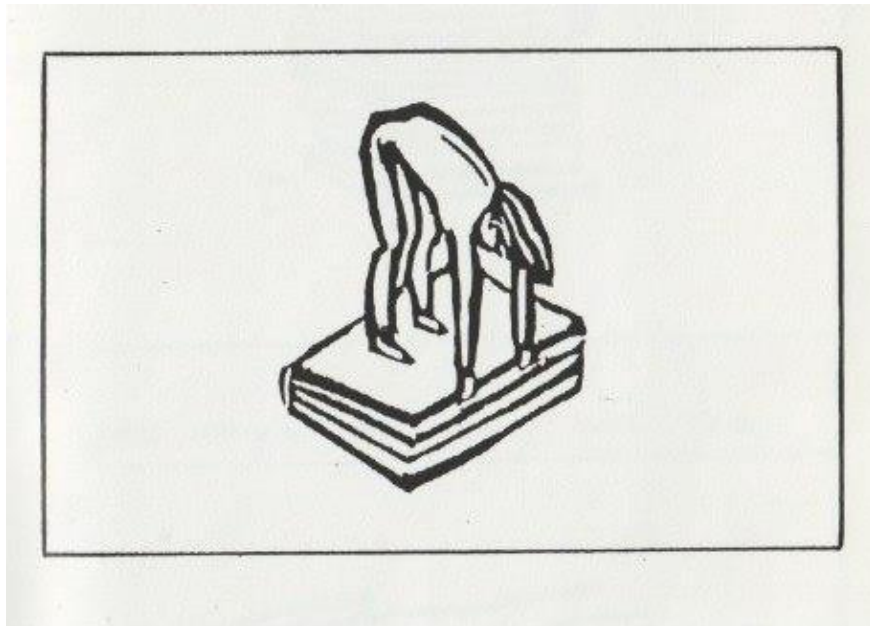
“t Is een aparte man, want mijn vader heeft ook een witte lok hier.”

“ Hebben jullie bij tekenen wel eens een hout- of lino-snede gemaakt?”

“Hebben jullie wel eens van Laurens Coster gehoord? Ja, goed zo, bij de Oude Bavo op het plein, daar staat dat beeld. Wie weet wat hij in zijn rechterhand houdt?”

“Dus vóór Laurens bestonden er geen boeken...? Of toch wel?”

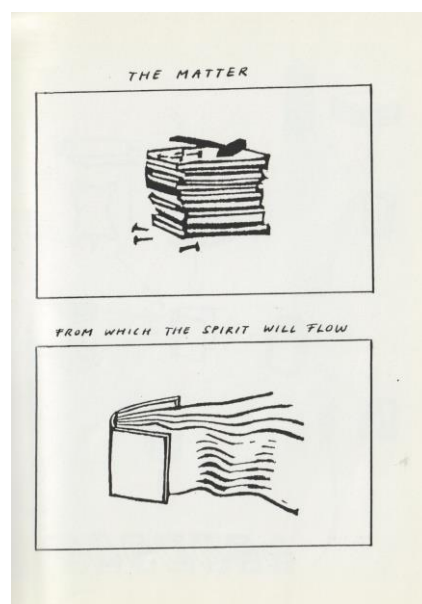
Termen als titelbladzijde of CIP-gegevens zou ik vervolgens even aan de orde kunnen stellen, maar liever bekijken we eerst de krachtsinspanning die de boekwetenschap inleidt.

“Wie denken jullie dat die jongen of dat meisje is? Wat doet zij of hij hier?”

“Merk je iets tegenstrijdigs op? Kijk eens goed. Jij bent het, ja. Jij bent de jonge onderzoeker van het boek, je spant je in om het te openen, je wilt iets ontdekken.”

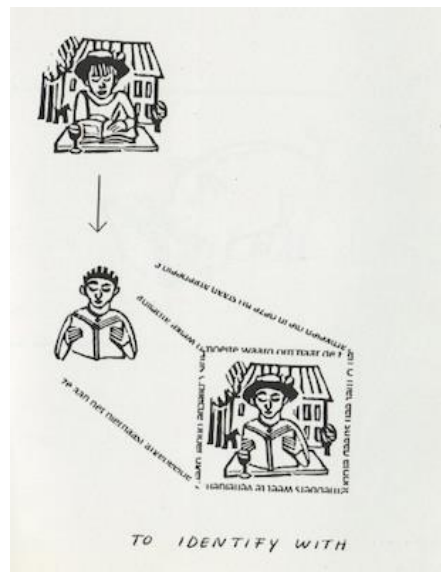
“Wat zijn jullie gedachten bij de twee afbeeldingen op de bladzijde hierna?”

Wat in *About Books* aan de orde komt, is uitermate leerzaam. Ik noem onder andere: vormen van communicatie, de bibliotheek, de encyclopedie, boeken aan de ketting, censuur, fictie en non-fictie, boeken die formules bevatten, hoe verschillend schrijvers verwante thema's uitwerken, braille, kookboek, partituur, lyriek, epiek, dramatiek, verhaal en lezer, enzovoorts.

About books demonstreert dat grote lappen tekst niet noodzakelijk zijn als inleiding van de wetenschap van het boek en van de theorie van de literatuur. En als inspiratie van een plezierige en leerzame uitwisseling van gedachten.

Lezen in één oogopslag. Simon Vestdijk schrijft in een gedicht: "God leest de boeken in één oogopslag." Het is de grote waarde van *About Books* dat leerlingen die "truc" nu ook van Vestdijk en van God kunnen afkijken, waarbij Roland Holst en diens poëtische reactie genoemd moeten worden vanwege de vondst van "die truc."

Guus de Bakker